

בבית הדין המשמעתי לעובדי הסגל האקדמי
של אוניברסיטת תל-אביב

בעניין: אוניברסיטת תל-אביב
על-ידי התובע פרופ' מיכאל טרסי באמצעות ב"כ עו"ד ירון זהבי
("התובעת")

- נגד -

("הנתבע")

גזר – הדין

הנתבע הורשע על פי הודאתו בעבירת משמעת לפי סעיף 3.6 לתקנון מערכת בירור ושיפוט פנימי לסגל האקדמי באוניברסיטת תל-אביב (תשמ"ח) (להלן: תקנון המשמעת): "התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי ביחסיו עם מוסדות האוניברסיטה עובדיה ותלמידיה".

על פי העובדות, בהן הודה הנתבע, הוא אמר לכתבת ערוץ 10, שהתקשרה אליו לחו"ל ביום 22.7.12, ביחס לסטודנטית שלמדה אצלו ושהתלוננה כנגדו על הטרדה מינית, את הדברים הבאים: "האישה הזו מטומטמת, מפגרת. נכשלה בבחינה והיא רק האשימה אותי בדברים שלא עשיתי בחיים". כשאמרה לו הכתבת שהיו כלפיו מתלוננות נוספות אמר המרצה: "שום דבר. אף אחד. מי שיכול להוכיח דבר נגדי אני מוכן ללכת לכלא. הנעל שלי יותר נקייה מכל אישה שנמצאת בכל העולם. הנעל שלי, את יודעת הנעל. נעל אחד לא שתיים". הדברים שודרו בטלביזיה במסגרת התכנית "צינור לילה" ב-23.7.12 וב-26.7.12.

בשיחת טלפון עם עיתונאית שאמרה לו כי נשים רבות התלוננו שהטריד אותן מינית וביקשה את תגובתו, הוא אמר: "אני לא יודע על מה את מדברת. יש איזו מפגרת שנכשלה באיזה בחינה וניסתה לקבל איזה ציון בלי לעבור בחינה. אמרתי לא, וכנראה היא נוקמת". דבריו אלה מופיעים בכתבה שפורסמה בעיתון "הארץ" ביום 3.8.12.

המדובר בהתבטאויות חמורות שפגעו בסטודנטית ובשמה הטוב של אוניברסיטת תל אביב. כמו כן, חלק מההתבטאות הפוגענית אף מופנה כלפי הנשים כולן.

במסגרת ההליך שהתקיים בפנינו התבררו העובדות הבאות: הסטודנטית שבה מדובר למדה קורס שנתי בהוראת הנתבע. בסוף סמסטר א' נערכה בחינה שבה נכשלה הסטודנטית. בסמסטר ב' מיעטה הסטודנטית להגיע לשיעורים ולא ניגשה למבחן המסכם. במהלך סמסטר ב' היא הגישה תלונה בגין הטרדה מינית כנגד הנתבע. התלונה נבדקה על ידי פרופ' רחל ארהרד, הנציבה לתלונות בענייני הטרדה מינית, ונדחתה. בהחלטתה מיום 15.7.12 קבעה הנציבה: "... לא מצאתי כי התנהגות הנילון עלתה כדי הטרדה מינית ...". מכאן, שכתבת ערוץ 10 התקשרה אל הנתבע לאחר שזוכה מאשמה.

בהסכמת ב"כ התובעת קבלנו את הטענות העובדתיות של הנתבע כי לא ידע ששיחותיו עם הכתבת, ומאוחר יותר עם העיתונאית, הוקלטו או יצוטטו כלשונן במסגרת התכנית או הכתבה. לדבריו, הוא סבר כי מדובר בשיחות "שלא לציטוט". קבלנו גם את טענתו כי כתבת ערוץ 10 הטרידה אותו בעת ששהה בחופשה בגרמניה, בכך שהתקשרה אליו מספר רב של פעמים מקו חסוי והייתה לדבריו תוקפנית, וכי הוא היה שרוי במצב נפשי מעורער עקב השלכות התלונה על חייו האישיים. קבלנו גם את טענתו שהשיחה עם כתבת "הארץ" התקיימה אחרי שכבר היה מודע לפרסום שקיבלה הפרשה בפייסבוק, שם הוצג באופן משפיל כמטריד מינית סדרתי.

הנתבע, מתרגם מוסמך בהכשרתו, העיד כי ההתייחסות לנעל ולהיותה נקייה יותר מכל אישה בעולם, היא ביטוי הלקוח מהשפה הערבית וכי יש לפרש אותו על רקע זה. המדובר בביטוי נפוץ של כעס, שאין לייחס לו משמעות חמורה יותר מביטוי מעליב שגרתי ומקובל בעברית. אף שהאמנו לו בעניין זה אנו רואים בתומרה יתרה את השימוש בו ביחס לסטודנטית וכלפי נשים בכלל – אף אם שימוש זה היה תוצאה של עינא דריתחא.

לפיכך דן מותב השופטים בשאלה מהו העונש הראוי במקרה זה, שבו התבטא הנתבע באופן מכוער, אך תוך מחשבה כי הדברים לא יצוטטו או ישודרו, והוא עשה זאת לאור מצבו הנפשי המעורער בתגובה למה שחווה כהתגרות.

מצאנו שמדובר במקרה חמור של "התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי". אסור באיסור חמור למרצה באוניברסיטה להתבטא בגסות שכזו ביחס לסטודנטים. כמו כן, אף על פי שלא הייתה לו כוונה שהדברים יופיעו בכלי התקשורת, מן הראוי היה שיפעיל שיקול דעת מינימאלי. זאת ועוד, על אף היותו במצב נפשי קשה היה עליו להיזהר בלשונו עת הוא מדבר עם מי שמזהה עצמו ככתב או כעיתונאי.

לזכותו של הנתבע עומדת ההערכה הגבוהה שקיבל מהסטודנטים במשך השנים כעולה מסקרי הערכת ההוראה, לרבות התייחסות למסירותו כמורה; הערכה למקצועיותו הרבה מצד עמיתים וממונים עליו, והחרטה הכנה שהביע בכתב ובעל פה בעת שימוע שנערך לו לצורך בחינת חידוש חוזה העסקתו. בהחלטה שלאחר השימוע נכתב כי ניכר היה שחרטתו והתנצלותו "הן כנות ויוצאות מהלב".

ב"כ הנתבע טען שמצבו הכלכלי של הנתבע הוא כזה שאין ביכולתו לעמוד באובדן משכורת. ב"כ התובעת אישר בפנינו כי בשל כך כשל ניסיון הצדדים להגיע לעסקת טיעון.

שקלנו בכובד ראש את הטיעונים לעונש שהעלו הצדדים והחלטנו להטיל על הנתבע את העונשים הבאים:

1. נזיפה.

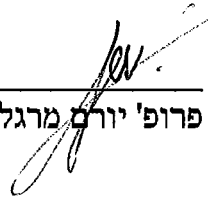
2. שני חודשי השעיה ללא משכורת על תנאי לתקופה של 3 שנים. התנאי יופעל אם הנתבע ימצא אשם בהתבטאות שאינה נאותה כלפי סטודנט או סטודנטית.

3. על הנתבע להתנצל בכתב כלפי הסטודנטית בה מדובר, במכתב הממוען ישירות עבודה. במכתב עליו לפרט מה אמר ביחס אליה ולהביע צער וחרטה מפורשים ומשכנעים על דבריו אלו. עותק של המכתב יישלח גם למזכירות האקדמית ולב"כ התובעת.

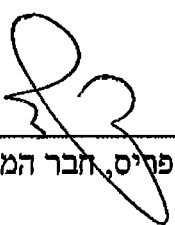
יצוין כי "השעיה על תנאי" איננה נמנית ברשימת העונשים שבסעיף 4 לתקנון המשמעת. סוגיה זו הועלתה בגזר-דינו של בית הדין המשמעתי מיום 29.2.12. באותו מקרה לא היה צורך להכריע בה. אנו מסכימים עם הדעה שהובעה באותו גזר-דין לפיה, מאחר והתקנון מאפשר השעיה בפועל, קל וחומר שהוא מאפשר גם השעיה על תנאי, או במילות גזר-הדין: בבחינת "המרובה המכיל את המועט".

ברצוננו להדגיש שאין בפסק דינו זה משום הבעת דעה ביחס להחלטות לגנוז את תלונת הסטודנטית כנגד המרצה בדבר הטרדה מינית, ואת תלונת המרצה כנגד הסטודנטית בדבר תלונת שווא. אנו מקבלים החלטות אלו כעובדה.

לגזר-הדין יינתן פומבי בהשמטת שמו של הנתבע או כל פרט מזהה אחר שלו.

פרופ' יורם מרגליות, יו"ר המותב

אני מסכים לגזר הדין של יו"ר המותב.

פרופ' דוד דה פויס, חבר המותב

אני מסכימה לגזר הדין של יו"ר המותב.

גב' יעל ברוידא, חברת המותב

אשר על כן הוחלט לגזור על הנתבע את העונש דלהלן:

1. נזיפה.

2. שני חודשי השעיה ללא משכורת על תנאי לתקופה של 3 שנים. התנאי יופעל אם הנתבע ימצא אשם בהתבטאות שאינה נאותה כלפי סטודנט או סטודנטית.

3. על הנתבע להתנצל בכתב כלפי הסטודנטית בה מדובר, במכתב הממוען ישירות עברה. במכתב עליו לפרט מה אמר ביחס אליה ולהביע צער וחרטה מפורשים ומשכנעים על דבריו אלו. עותק של המכתב יישלח גם למזכירות האקדמית ולב"כ התובעת.

לגזר-הדין יינתן פומבי בהשמטת שמו של הנתבע או כל פרט מזהה אחר שלו.

ניתן ביום 18.6.13

חברת המותב
גב' יעל ברוידא

יו"ר המותב
פרופ' יורם מהגליות

חבר המותב
פרופ' יוד דה פריס